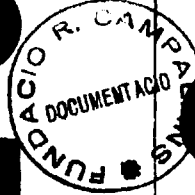

FRANCO continua

Endavant

FEDERACIO - DEMOCRACIA - SOCIALISME

BUTLLETI INTERIOR DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

assassinant!

LA CONTINUITAT EN EL CRIM : HEUS ACI LA POLITICA FRANQUISTA.

Només un camí per a les democràcies : trencament de relacions Només un camí per a la Resistència : combat constant fins a la fi

JAN vaig deixar-
rera les
llums de
la preso, i
la remor
del riu
que acaba
à ve m
d'atraves-
sar semblava ja penyorar l'èxit
de la fugida, vaig dir-m'he a mi
meix i m'ho repeteixo ara ; jo
no escriuré res que no pogués
signar vosaltres, companys que
he deixat allà baix.

Vosaltres, tots vosaltres. Els
que vaig trobar a Jefatura aquells
dies nadalencs del 44 que signifi-
caren un cop fortíssim contra els
quadres de la Resistència Els
que vaig conèixer després a Fi-
gueres i a Girona, agermanats per
set anys de captiveri, sobrevivents
dels grans afusellaments del 40,
41, 42, 43. I també, aquells que
no vaig conèixer i dels quals vosal-
tres m'explicàreu la vida. Aquells
que sortiren de bon matí, valents,
treuen les mans i el cor calent,
els ulls sadolls de fe i que caigueren
als murs del cementiri Vaig
dir-m'ho aleshores i ho mantindré
ara. El clima espès d'aquesta
emigració que s'entredevora en
lluïtes partidistes no pot fer-me
oblidar l'ambient puríssim dels
vostres llocs de sacrifici. No escri-
uré res que no pogués signar
tots vosaltres, companys que he
deixat allà baix.

He trobat l'exterior remogut
per tres fets relacionats entre ells :
el trencament Franco-Don Juan,
l'accentuació de la repressió fran-
quista i el gest de França, que,
una vegada més és el poble que
interpreta els imperatius de la
consciència universal. I em penso
que serà útil dir que cap d'aquests
tres fets no us ha agafat de sorpresa
a vosaltres companys de la Preso
i de la Resistència. Que fa temps
— set anys exactament — que els
considerem normals i lògics i que
la vostra vida i la vostra mort,
durant aquests set anys, no han
significat més que l'immens esforç
de tot un poble per a preparar-se
a rebre'ls i per a portar los fins a
les darreres conseqüències.

Franco és lògic amb el franquisme,
trencant amb els monàrquics.
ENDAVANT publica avui un
dels documents que és una
mostra, — una sola mostra —
del cinisme amb el qual assas-
sinaren aquesta gent, mentre
marxaven tots plegats Vosal-
tres coneixeu això més bé que jo,
puix vosaltres heu viscut tot el
període de repressió brutal i eufò-
rica. Six cents afusellats ofi-

cialment a Girona, senyalen
la corba ascendent d'aquest
moment. I molts de vosaltres
compartireu les darreres hores
dels que marxaven i passàreu
mesos i mesos a la « nevera », en
aquesta cel.la freda i humida
dels condemnats a mort. Heu co-
negut massa bé el feixisme espanyol
— el més inhumà de tots els
feixismes perquè és el més reac-
cionari i el menys intel.ligent —
i ara no us ha agafat de sorpresa
que Franco i Falange no vulguin
cedir a fer-se sols responsables
d'un passat que els enterrarà. El
vostre gest no ha estat d'estrany-

sa Quedi això en tot cas, per al-
gun diplomàtic anglès que ha
viscut de lluny la tragèdia d'Eu-
ropa. El vostre gest ha estat de
coratge responsable i heroic.

A més de la repressió brutal,
vosaltres coneixeu també la re-
pressió hipocrita i sabieu que l'en-
tesa somniada per alguns era
impossible. No ignoreu que tot
l'afany candent del nostre poble
es troba encadenat per un immens
sistema de terror i vigilància.

Més d'un millo d'espanyols
viuen en llibertat condicional.
Deuen presentar-se quinzenal-
ment a la policia.

La més petita denúncia és suf-
cient per endinsar-los de nou a
la preso i sotmetre'ls altre volta a
l'antiga condemna. Mai cap dels
pobles que ha fet resistència no
s'ha trobat amb tantes dificultats
perquè no hi ha cap antifeixista
a casa nostra que no sigui conegut
i controlat. Tota aquesta xarxa de
repressió i espionatge pesa damunt
el nostre combat i el fa difi-
cilíssim. S'alçaria una onada que
emportaria qualsevol intent de
compromís si mai aquesta xarxa
es treïés d'un cop i fossin resta-
blertes les llibertats fonamentals.
Vosaltres ho sabeu i per això

no heu cregut mal en la mo-
narquia, com, en realitat, no
hi creuen tampoc els monàr-
quics malgrat llur afany — un
xic tardà de deslligar-se de
Franco. Franco és conseqüent
amb el seu crim. No té altre
remel que continuar-lo; ha de-
seguir fins al final de la pen-
dent. Els assassinats d'avui
son el resultat dels crims d'a-
hír. Els nous empresonaments
son conseqüència d'haver-hi
tanta gent empresonada.

Ha tardat un any a calar pro-
fundament en el cor del nostre
poble — i en el nostre exili, pel
que veig, encara no hi ha arribat
prou — aquesta gran veritat que
diu que l'element més decisiu
per la nostra victòria és la nostra
Resistència. Sols ella, i no sola-
ment els tres anys de guerra i els
sis de bel.ligerància aliadofila
pot plantejar clarament els ter-
mes del problema entre Franco i
nosaltres. Només la Resistèn-
cia, activa, responsabilitzada
i organitzada en amplis movi-
ments de masses, tal com s'ha
manifestat fortament en les
vagues de Catalunya, permet
de polaritzar entorn del nos-
tre plet totes les voluntats fa-
vorables, donant-les-hi un
camí per ajudar-nos. Els crims
darrerament comesos per Franco
demostran que ell també s'ha
adonat del que diem i que inten-
tarà amordaçar la nostra veu.
Pero ja sabem tots que això és
impossible. El nostre poble s'ha
reforjat una ànima enmig de les
proves més cruels per les quals
pot passar un poble. Després
d'una derrota que posava de rel-
leu no la veritat dels enemics,
que no en tenien cap, sino les
nostres errors, les nostres feble-
ses, les nostres il.lusions, les
nostres divisions. Enmig de l'a-
bando després, durant la repres-
sio, quan damunt els militants
més humils reposa a les presons
i a l'exterior, la missió de man-
tenir la flama. Una flama que es
nodri de notícies de ràdio, d'eva-
sions, de crítiques de la premsa,
de proves de solidaritat. Una fla-
ma que, a les presons de Cata-
lunya, la mort de Companys
féu arribar fins al cel. Una
flama que no s'apagarà mai
més. I ara, jo penso que és d'ella
també que ens ve la llum. Es ella
la que comana a tots els treballa-
dors de tots els pobles lliures
d'exigir el trencament total de re-
lacions amb Franco. I és ella la
que reclama a les organitza-
cions i institucions exiliades
que el més ample esprit unitari
substitueix el joc de les
intriguetes i que totes les
energies de l'exili siguin po-
sades al servei de la Resistèn-
cia. d'aquesta gran capacitat
de lluita del nostre poble que,
sincronitzada amb l'ajut in-
ternacional, acabarà per aba-
tre el franquisme.

Josep PALLACH, un dels més coneguts animadors de la Resistència catalana, i membre destacat del MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA de l'Interior, s'evadi després de la preso de Girona en companyia de dos altres antifranquistes, MARGUI condemnat a mort i PALOU a la pena de trenta anys de preso. Organitzada i realitzada pels equips de resistència del FRONT DE LA L.LIBERTAT, l'evasió assolí l'èxit escomplat Avui els tres ex-presoners es troben a França on continuen, coratjosos com sempre, la lluita contra la tirania franquista de la qual llurs cossos en guarden dolorosos records.

En aquest numero d'ENDAVANT, el nostre company PALLACH relata la odisea col lectiva que viuen els pobles hispànics. En numeros successius ens farà conèixer el sistema criminal de repressió franquista, la vida de les presons i les hores angixoses que tots els antifranquistes han passat, en algun moment o altre, en les condicions de captiveri.

Com avui, ENDAVANT continuarà il.lustrant aquests reportatges amb reproduccions de documents sensacionalíssims que la Resistència catalana ha posat a la nostra disposició.

Facsimil de la sentència de mort de CARLES RAHOLA

Con fecha 3 de MARZO de 1939 el Auditor de Guerra esta Reg. dictamina en el sentido de proponer la aprobación de la sentencia dictada por el Consejo de Guerra.

Y con fecha 7 de marzo de 1939 S.E. el Jefe del Estado, se da por enterado de la pena impuesta al embargado, la cual fué cumplida el 8 de marzo de 1939.

Fue condenado a la pena de muerte Don PIERRO GUSO SANO, Sold. de la Cia de Justicia Secretario de la Casa N.º 3 del año 1939 de la que es Jefe Militar el Capitán de Infantería Don GAYO ALAMO SANTA ARFA

CERTIFICO: Que en la citada causa seguida contra CARLOS RAHOLA LLORENS natural de Cardener y vecino de Gerona hijo de Fernando y de Carolina de 37 años de edad, de estado casado de profesión funcionario instrucción, v. a los folios aparecen los siguientes particulares:

SENTENCIA: En la Plaza de Gerona a 16 de Marzo de 1939. Se declara, en hechos probados: Que... CARLOS RAHOLA LLORENS, de 37 años de edad, casado, funcionario, natural de Cardener y vecino de Gerona, hijo de Fernando y Carolina... Unos de los más destacados separatistas de Gerona colaborador asiduo del diario separatista de esta localidad "El Autonomista", en el que escribió artículos literarios y políticos y ultimamente otros de carácter político, en los que alentaba a las masas a pelear en un antifranquismo... entre otros artículos figuraban con el título "Carta al invasor", "Refugio y jardines" y "El heroísmo". Influyente entre los dirigentes separatistas, favoreció a determinadas personas de sus ideas, distinguió con su particular actividad a los italianos y a otros...

HECHOS PROBADOS: CONSIDERANDO que los hechos que se relatan anteriores a este y que el Consejo declara probados, constituyen un delito de Rebelión Militar, que previene el artículo 237 y para el caso 3º del 238, ambos del Código de Justicia Militar, de cuyo delito son criminalmente responsable en concepto de autores los procesados señalados con los números del... amos individuales, del resultado de hechos probados.

Por lo que el Consejo dicta el siguiente fallo: PALLACH que debemos condenar y condenamos a los procesados... y CARLOS RAHOLA LLORENS, a la pena de muerte... en cuanto a las responsabilidades civiles se dará cumplimiento a lo dispuesto en la reciente Ley de Responsabilidades Políticas. Así por esta nuestra Sentencia, lo pronunciamos, mandamos y firmamos... Funcionario Casado. Estuario Gerona. Carlos Rahola. Andrés Gutiérrez Barcia. M. Fernández Ros. Fecha 16 de marzo de 1939.

Per haver escrit articles de caràcter literari i historic. Per haver esmerçat la seva influència en profit de determinades persones de dreta. I per haver-se distingit per una animositat particular contra els italians i alemanys... — diu la sentència — CARLES RAHOLA FOU CONDEMNAT A MORT PELS TRIBUNALS MILITARS FRANQUISTES.

Heus ací la justícia de Franco! Heus ací la veritable fesonomia de l'Espanya franquista!

Josep PALLACH.

PEL SOCIALISME !! PER CATALUNYA !!

VERS EL GRAN PARTIT SOCIALISTA DE CATALUNYA

LA gran ambició del MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA d'ésser el nexe de la unitat i el gresol de refosa dels mateixos tendències socialistes de casa nostra, ha deixat d'ésser un sentiment. El camí recorregut un any no deixa lloc per a dubtes de cap mena. Les esperances posades en el MOVIMENT pels homes que assistiren a la reunió del Pont dels Catalans a Tolosa del Llenguadoc, son avui quelcom més que esperances fervoroses. Hem entrat ja en el camí de les realitats. La cordialitat de la primera reunió, l'esperit de comprensió que regnà el dia de la constitució del MOVIMENT, ha sabut perdurar. Heus ací una de les raons principals de l'èxit assolit.

Uns mesos d'actuació pública han estat prou per a donar cos a un sentiment — potser diríem millor, a una necessitat — que els socialistes catalans assajaven d'interpretar per tal de trobar l'instrument d'unitat eficient que possibilités l'entesa general sobre quina base estructurar-hi, més endavant, el gran Partit Socialista que tots ambicionàvem i del qual tan convenguts estem que la Catalunya obrera i democràtica no pot prescindir.

La política del MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA homs ha estat una; i només podia haver estat la que s'ha seguit: la política d'imposar, per l'exemple de cadascun dels seus homes, la cordialitat entre tots els socialistes i la de fer renèixer la fe i la confiança en el Socialisme; la política de reorganitzar, per una interpretació socialista del catalanisme històric, per la defensa de les classes laborals i per la revalorització dels sentiments democràtics del nostre poble, el sombat de cada dia, de cada hora, contra la tirania franquista.

Amb la mà oberta, ben oberta, a tots els companys que mantenen llur fe en el Socialisme, i amb el puny tancat, ben tancat, contra el feixisme, hem menat el nostre combat. De la tasca acompanyada, tots els nostres adherents se'n senten orgullosos. Amb l'entusiasme i amb la fe que el temps augmenta ininterrompudament, continuarem pel mateix camí. Per la Unitat Socialista. Per l'enderrocament de Franco i l'anerament de Falange.

La fórmula d'unitat orgànica socialista que representa el MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA no és un producte del atarri ni és una invenció de ningú. És realitat, és nada de l'experiència de cadascú. Hi han hagut, en el camp socialista, molts assaigs i d'unió: cap d'aquests, però, no ha donat resultats definitius. L'error de sempre fou que, al fusionar-se dos o tres grups, s'entaulava immediatament una lluita d'assimilació que cada grup orientava cap a les seves antigues posicions de principi i tàctiques esperant identificar hi els altres. L'objectiu de tots els assaigs de fusió no havia estat mai el de prevenir una síntesi de tendències, sino el de realitzar « un bon negoci ». Plantejat així, el procés d'unió només podia menar a dos resultats: o a l'absorció d'un grup per l'altre o a una fusió mancada. D'un altre cas en tenim exemples a casa nostra. Tots tenim prou bona memòria per a què sigui necessari puntualitzar. És justament gràcies a la nostra bona memòria. I defugint les tristes experiències que hem fet tots els socialistes catalans pel camí d'una « mentalitat unitària » tota especial, que avui ens ha estat permès d'ensenyar el camí que ens mena cap a la unitat veritable.

La missió del MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA no és la de funcionar « cuita-corrents » dos o tres grups separats per a què amb la mateixa pressa puguin començar el joc suïcida de llurs rivalitats, sino la de crear — tot caminant — el clima de fraternitat socialista que ens ha de permetre, en un futur immediat, arribar a una entesa general amb tots aquells partits o individualitats que es troben situats ideològicament o sentimentalment en el terreny específic del Socialisme. No tenim cap pressa en eloure el procés d'unió socialista, perquè no volem afavorir cap maniobra « tàctica » d'uns contra altres. L'ENTESA SERA LLEIAL I TOTAL, O NO SERA. El nostre Partit Socialista que stem forjant ha d'ésser l'obra de tots. En cap moment no pot ésser una realització política « d'una quantitat » perquè ens oposem, al donar-li vida, a fixar-li els àmbits rebuts d'una existència precària. El MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA « la Gran Experiència de la expectació constructiva del socialisme català ». Cap socialista no pot oblidar que el seu resultat en depèn l'avenç del Socialisme a Catalunya. Aquell que diu « socialista », des de dintre del MOVIMENT o al marge d'ell, no fa lliure amb la seva actuació les possibilitats que tenim a l'abast de la mà per a la creació del gran Partit Socialista de Catalunya. farà un ingràt servei a la causa que ens és cara, a ell i a nosaltres. Serem o no serem prou capaços per a forjar un partit socialista determinant en la política catalana? Cada adherent del MOVIMENT respon PRESENT! I aquesta voluntat d'unitat és marcada eloqüentment pel nombre cada dia més crescut d'adhesions que rep el MOVIMENT. Militants de totes les tendències, membres actius i prestisiosos de totes les velles organitzacions socialistes catalanes, constitueixen avui una legió brillant i compacta que, en el combat contra el franquisme, en la lluita per la reconquesta de les llibertats catalanes i de la democràcia peninsular i en l'àmbit de consolidar una autèntica Unitat Socialista, donen el tot i la mesura de llur valor realitzador i de llur capacitat directiva.

La constitució del MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA a Amèrica i a Anglaterra ens ofereix l'ocasió de saludar de nou, i fraternalment, a les organitzacions i individualitats que el componen, felicitant-los per l'èxit assolit i resp. missibilitat socialista de què han sabut fer prova.

Des del primer dia tenim consciència de les dificultats a vèncer. I avui no volem dir, a or llenguatge, que tot ha estat ja superat. Les facilitats que hem trobat, més que la nostra capacitat, ens han permès portar a terme la tasca realitzada. El llarg tros de camí recorregut no vol dir, però, que hàgim arribat als darrers objectius que ens havíem assenyalat. No ens donaríem per satisfets si l'entesa quedés limitada a Catalunya. I esperem coratjats que, en els mesos a venir, l'acord amb el socialisme peninsular, representat pel P.S.O.E., partit germà, avançarà al ritme dels nostres desigs. És en aquest sentit que agraim profundament l'abast del gest que els companys de la Federació Catalana del P.S.O.E. a Mèxic han esquisat al donar el seu concurs: al MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA. La confiança que ens han fet serà un element valuós que no deixará d'enfortir les relacions de cordial cooperació que ja ens uneixen amb els seus companys — i els nostres — de França i de Catalunya.

Per la Unitat del Socialisme. Visca el MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA.

PEL CONSELL DIRECTIU
El Secretariat,
Joan ALEU i Josep COLL

Els socialistes catalans constitueixen a Amèrica i a Anglaterra el Moviment Socialista de Catalunya

EN CONSTITUIR A LA GRAN Bretanya el Comitè Organitzador del MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA, fem una crida a tots els obrers, pàgesos, intel·lectuals i tècnics catalans que s'hi troben exiliats per tal que s'ajuntin amb nosaltres per a l'establiment, en aquest país d'un organisme germà dels que amb igual nom i directives actuen avui en terres de França i Amèrica, a fi de recolzar des de l'exterior la tasca dels companys que, a dins de Catalunya, lluiten contra Franco i el seu règim.

Ara fa exactament un any, que a Tolosa del Llenguadoc, es reuniren un grup de companys, amb representació individual uns i col·lectiva altres, per a la redacció de les bases d'aquest Moviment que té per objectiu: « reagrupar les forces obreres, pàgeses i intel·lectuals i tècniques que acceptin i tinguin fe en el Socialisme com a forma d'organització econòmica, política i moral de la societat ».

Llur lema fou « FEDERACIO, DEMOCRACIA, SOCIALISME, sistemes que representen avui, respectivament, la millor expressió de l'exercici dels principis de llibertat en les formes de convivència entre els homes i els pobles, en l'aplicació dels drets d'autodeterminació de l'individu i en l'organització més justa i humana de les relacions polítiques i econòmiques entre els homes ».

El balanç d'un any d'existència d'aquest Moviment no pot ésser més falaguer. A la seva crida han respost uns darrers altres, els companys socialistes de Catalunya, França i Amèrica. El MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA, està avui present a tot arreu on hi ha socialistes catalans. S'hi troben integrats els socialistes catalans de més prestigi. Els que ahir formaven part de grups dispersos, avui s'hi troben com en un sol bloc. Els fets alligonadors dels darrers deu anys han conduït a una síntesi política, base d'unió solida.

EL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA s'ha convertit, per l'encert d'interpretar els sentiments socialistes catalans i d'un fort corrent d'opinió a Catalunya, en una força de la qual no pot prescindir-se, avui, en la lluita contra els opressors, i demà per la direcció política i econòmica catalana.

Els socialistes catalans de la Gran Bretanya no podiem restar indiferents a aquest aplegament de voluntats. Els grups ja existents, i alguns companys individualment, hem decidit d'unir-nos i obrir una línia de combat contra Franco i el seu règim bo i fent-ho per Catalunya, per la Democràcia i pel Socialisme, sota la senyera del MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA. Volem donar tot el suport material i moral que els companys de Catalunya reclamen. Volem sincronitzar la nostra acció amb les necessitats del front de Catalunya.

Els següents punts, base d'unió i acció del MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA interpreten el nostre pensament. Volem que a la Gran Bretanya siguin el nexe d'unió tal com arreu ho han estat.

EL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA considera com a missió seva:

- I. — Dirigir l'acció política socialista de Catalunya.
- II. — Educar les masses treballadores — intel·lectuals i manuals — en la idea del Socialisme.
- III. — Defensar i afermar la personalitat de Catalunya en tots els aspectes, creient que és un deure i un sentiment dels treballadors de Catalunya interpretar els desigs i voluntats de tot un poble segons el principi clàssic del Socialisme: Reconeixement dels drets dels pobles a disposar d'ells mateixos.
- IV. — Portar la iniciativa d'estructurar, d'acord amb les formes que demana la lluita en l'actual etapa històrica, totes les expressions de l'activitat en el camp polític, sindical, cooperatiu, tècnic i cultural dels treballadors de Catalunya. Cercar les formes de coordinació superior i general d'aquests sectors amb el mon del treball.
- V. — Establir federativament les relacions amb el Socialisme peninsular per a donar-li orgànicament la unitat d'acció i de pensament indispensable que faci de les organitzacions socialistes la força motriu i l'espina dorsal del procés polític hispànic, tot conservant cadascuna el caràcter autònom que els permeti interpretar fidelment les característiques del país on es desenvolupen.
- VI. — Fer tots els esforços per tal d'aconseguir la unitat sindical, condició indispensable per a l'eficàcia de la lluita dels treballadors contra el capitalisme.
- VII. — Propugnar una forma de convivència federativa entre els pobles hispànics que rectifiqui la constitució i els règims estatutaris i doni al país una estructura eficaç i estable.
- VIII. — Coordinar l'acció amb la dels companys de Catalunya tant per agrupar les voluntats socialistes com les de lluita per l'alliberament que ells sostenen.

PER CATALUNYA ! PEL SOCIALISME ! PER LA LLIBERTAT !
EL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA reclama la vostra incorporació.

EL COMITÈ ORGANITZADOR:
J. AMETLLER, E. GALERA, M. ORTI, R. PERERA.
J. ROIG, Pilar SENEN, J. VILANOVA, P.M. VOLTO

HI HAN ADHERIT COL·LECTIVAMENT:

Partit Socialista Català
Grup « Treball »
Grup majoritari del P. O. U. M.
Federació Catalana del P. S. O. E.

cant als reunits el motiu de la convocatorià, que no és altre que la conveniència de constituir en aquesta Ciutat el MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA, tal com ja ho han fet a França i a Catalunya els companys socialistes. Feta aquesta explicació, les representacions acorden:

I. — Constituir a Amèrica el MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA el qual actuarà d'acord amb el MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA organitzat a França i a Catalunya. En virtut d'això, els reunits accepten íntegrament i es fan seus els onze punts de l'Acta de Constitució del MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA a França, que porta data 14 de gener del 1945 i va signada pels companys Josep COLL i Joan ALEU.

II. — Els reunits es comprometen, per a quan es puguin reunir lliurement amb les seves respectives organitzacions, a plantejar el problema de la unificació socialista a Catalunya, presentant tots els materials i tots els treballs que, mentrestant, el MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA haurà anat preparant amb vistes a establir les bases de la futura unitat socialista catalana. Es comprometen, igualment, a progugnar i defensar en el si de les seves respectives organitzacions la necessitat de participar activament en la preparació del gran Congrés unificador del socialisme català, del qual haurà de sortir el poderós Partit Socialista, expressió de totes les classes productores i avançades del nostre país.

III. — Es crea un Comitè Coordinador del MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA a Amèrica, integrat per tants membres com sectors i partits formen aquest Moviment a Mèxic. Aquest Comitè Coordinador farà els treballs polítics i d'organització del Moviment a tot Amèrica, mentre i tant en els altres països d'aquest Continent no s'organitzi el MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA. Quan el Moviment s'estengui a d'altres països d'Amèrica, els Comitès adherits s'esmerçaran a constituir democràticament el definitiu Comitè Coordinador d'Amèrica, el qual haurà de fixar les normes als diversos Comitès d'Amèrica.

Si per afinitats de tendència, un nombre important d'adherents cregués oportu de constituir-se en grup dintre del Moviment, se li reconeixaran els mateixos drets que als altres sectors i partits afiliats i, per tant, tindrà accés a la Direcció del Moviment en les mateixes condicions que les altres entitats.

El Comitè Coordinador es distribuirà les tasques, nomenant del seu si els membres necessaris per a constituir les Comissions que hauran d'estudiar els problemes d'organització del Moviment a Amèrica i d'ajut a la Resistència interior i als companys de França i del Nord d'Àfrica. Així mateix, les Comissions col·laboraran en la preparació dels estudis encaminats a oferir una solució constructiva i avançada dels diferents problemes que en l'ordre polític, econòmic i social es plantejaran al nostre poble en el moment de la seva alliberació.

IV. — S'acorda celebrar a la ciutat de Mèxic una Conferència Socialista, la data de la qual serà fixada pel Comitè Coordinador. La finalitat d'aquesta Conferència serà estudiar els problemes que afecten al MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA, així com propagar i divulgar els propòsits polítics del Moviment; s'hi decidiran també, les normes a seguir, i es demanaran suggerències a tothom, per tal de realitzar un treball positiu d'ajut al Moviment de Resistència interior i de solidaritat amb els companys de França i del Nord d'Àfrica.

V. — S'acorda publicar un periòdic, organ del MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA a Mèxic, que s'intitularà Endavant.

VI. — Els companys delegats de la Federació Catalana del P. S. O. E. fan aquesta declaració: « que procuraran sincronitzar la seva adhesió definitiva amb la dels seus companys de França ».

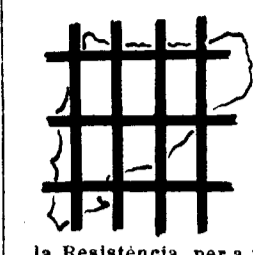
Mèxic, D. F. 22 de gener del 1946.

Pel PARTIT SOCIALISTA CATALÀ: Miquel FERRER, Angel ESTIVILL, Jaume CAMPS
Pel GRUP MAJORITARI DEL P.O.U.M.: Joan VILA, Joan CARRERES, Jaume ROS

Pel GRUP « TREBALL »: Francesc DURAN i ROSELL, Francesc GRAELLS, Francesc OTERO SASTRE

Per la FEDERACIO CATALANA DEL P.S.O.E.: Salvador VIDAL ROSELL, Josep VILA CUENCA, Pere MENDOZA TIRADO

FINALMENT HEM TROBAT EL CAMI

EREN les hores tèrboles i confuses de la victòria nazi a Europa. Les patrulles alemanyes guardaven el Pirineu. A França, els exiliats vivien sotmesos al terror constant, a la delació, a la deportació. Els nòcils que sentíem més intensament el fervor combatiu s'anaven incorporant a l'esforç de la Resistència, que, en aquells anys del 41 i 42, tot just començava a perfilar-se com una força pròpia. Pocs enllaços, pocs contactes entre Catalunya i França. Els que es feien eren difícils i perillosos. S'aprofitaven els serveis de la Resistència, per a intercanviar punts de vista, per a encoratjar-se mutuament. Eren hores tèrboles i confuses per al Moviment Obrer de casa nostra. hores rígides i punyents, hores nevíssimes consagrades totalment a la lluita contra el nazisme. El pes de la presència de l'ocupant era tan sensible a la Península com a la resta d'Europa. Era un malestar gairebé físic que polaritzava les nostres energies. I així es lliurava el combat de Barcelona, de tot Catalunya, al servei de totes les Resistències Europees creant el clima moral i polític que devia fer impossible a Franco i a Serrano Sunyer l'entrada en guerra al servei de l'Eix; que s'ho apuntin els diplomàtics que avui, a l'estranger, creuen estar en deute amb Franco.

Potser sigui fals que es necessiti pensar molt per a trobar el camí just. Potser la consciència de la seva justesa sorgeixi, difusa encara, però existent i imperativa, de les grans tragèdies col·lectives. Així havia d'ocórrer amb el nostre poble, en aquells dies en els quals calia guardar el caliu de l'esperança ben amagat dintre l'esperit, sense que traslluís als ulls, que havien demostrat-se indiferents al crear les parelles de Polèia Armada que patrullaven pels carrers. El Moviment Obrer no era ni tan sols un moviment. No era un cos estructurat, unit, amb una veu i una consciència. Era un cos masegat, mig partit, blaujeat cada dia a les comissaries i que retrobava cada matí una ànima, quan les descàrregues de la guàrdia civil assassinaven els seus militants. La vida del Moviment Obrer s'havia refugiat en cada un d'aquests militants, en l'immens esforç que cada un d'ells feia per comprendre la derrota, la tragèdia, l'abandó. El Moviment Obrer eren els grups dels patis de les presons, les converses a la nit, després del treball esgotador, a les barraques dels destacaments de Treballadors, les cotes a les sortides del « metro », els contactes ardents i ràpids, sense intercanvi d'adreces, enmig de les més grans dificultats.

I d'aquí, lentament, difícilment, sorgí la llum. Del sofriment i de la lluita. En realitat, no pensàvem gaire i les consignes sovint, eren poc concretes, difuses. Allò que importava no era pensar, era existir. Car era de l'acció que brollaria el pensament. Hi havia un sentiment, una vivència interior que animava tot el que fèiem. No ho plasmàvem en línies teòriques. Però sabem que era justa la nostra posició, que s'arribaria a concretar en línies ben clares, perquè sorgia de l'entranya viva del nostre poble esclavitzat i perquè entorn d'elles s'arribaria a contrar un dia el combat dels treballadors per la seva llibertat. Era un sentiment amplemant unitari, que ens reunia a tots, vinguts de totes les tendències del Moviment Obrer. Fugíem de l'experiència dictatorial i cercàvem soldar aquest doble afany de justícia i de llibertat que a vegades se'ns havia presentat antitètic, i que l'experiència que sofríem ens feia veure com una mateixa cosa. I sorgí la premsa clandestina de la qual Endavant pot reclamar-se: Front, Força, Unitat, Front de la Llibertat. S'estructuraren quadres, es lligaren voluntats. I caigueren els primers equips, però la premsa es continuava repartint, i els pasquins, profundament distribuïts, asseguraren cada dia la nostra persistència.

Després fou l'alliberació i el contacte amb França. I l'Acta de Constitució del M. S. C. que assenyalava, a plena llum, la ruta que nosaltres cercàvem. I l'Acta de Constitució del M. S. C. a Barcelona. I les noves que rebíem d'Amèrica, encoratjadores i dient-nos que, per damunt de les distàncies, una idèntica voluntat havia tingut semblants manifestacions. Era el cos estret del nostre Moviment Obrer el que interpretàvem a Catalunya, a França, a Mèxic, a Anglaterra. Ell marcava el camí, nosaltres el seguíem.

Avui ja hem trobat ben bé. Els acords de Mèxic i d'Anglaterra senyalen amb contorn clar la ruta que cercàvem en aquelles hores tèrboles de la victòria nazi. El Socialisme unit, agrupat en una intensa força combativa, té de nou una consciència i una voluntat. El socialisme català està a l'avantguarda de la lluita antifranquista. L'impuls que li dona la unitat aconseguida a l'exterior, es traduirà en un doble afany de combatre i de vèncer. Els nostres grups de les barriades barcelonines, dels ciutats i pobles de Catalunya, llegrats les vostres noms aplegats, i sentiran multiplicar-se llurs energies. Car la victòria contra el franquisme pot ésser ja oberta a totes les esperances vers les finalitats que emdeveníem en aquells dies tèrbols i tristes, quan la voluntat del Moviment Obrer era només el èrit de victòria que etria de la boca de cada un dels que moríem...

En nom del Consell Interior del Moviment Socialista de Catalunya, en nom dels lluitadors socialistes de l'interior, saludem la unitat socialista aconseguida a Mèxic i a Anglaterra, i prometem als companys exiliats redoblar els nostres esforços per a què ben aviat aquesta unitat pugui cimentar-se en el gran congrés que farem a Catalunya i que reunirà definitivament totes i a branques del socialisme català en un sol gran partit socialista.

CONSELL DE COORDINACIO DE L'INTERIOR.

La nota que les tres grans potències democràtiques, França, Anglaterra i Estats Units, han fet pública respecte a la vergonyosa presència del franquisme en l'àmbit democràtic internacional, ha fet passar al primer pla de l'actualitat política el problema espanyol. Les grans manifestacions antifranquistes que han tingut lloc aquests darrers dies, particularment a França, han posat de relleu la sol·licitud de l'esperit democrata de tot el mon amb la lluita que sostenen els pobles hispànics contra la darrera de les tiranies feixistes.

L'antifranquisme ibèric ha vist amb profunda emoció l'actitud coratjosa del govern socialista francès, reconyat per Anglaterra i Estats Units. Franco està condemnat. El seu règim s'esfondra. Però aquesta no és, sens dubte, encara, la darrera batalla. Altres n'haurem de lluitar abans que el franquisme sigui completament i totalment vençut.

En fer pública llur nota, les potències democràtiques han fet un pas que hom esperava des de fa molt de temps. Esperem que continuaran avançant per aquest camí, i que en els combats decisius que s'apropen el seu ajut no ens mancarà.

Els darrers esdeveniments i l'acció del Consell Nacional

Creiem que quan s'escrigui la història de l'aventura franquista i de l'acció heroica de la nostra Resistència, hom deuria aturar-se amb especial interès, en aquesta mesada de febrer de mil nou-cents quaranta-sis que, al nostre entendre, assenyalava un tombant decisiu en el procés resolutiu de la qüestió espanyola.

En el pla nacional, com en el terreny internacional, en l'acció combativa de la Resistència, igualment que en la direcció política del combat, el nostre poble ha posat, aquests dies passats, les bases per a un triomf durader. Vegem-ho un xic. Les vagues de les ciutats industrials de Catalunya, signifiquen ja, ben clarament, la incorporació de les masses en la lluita. Aquesta incorporació, ha estat sempre, per a nosaltres, el fet decisiu de la Resistència, i és per aconseguir-la primer, per a desenvolupar-la ara i portar-la a amplituds definitives, que abocarem tot el nostre esforç a Catalunya. Però aquesta maduresa política del poble treballador que ha encertat la tàctica justa, l'arma clàssica del proletariat contra l'Estat opressor, es troba feliçment coincident — i no és atzat aquest enllaç, sino doble manifestació d'una mateixa causa — amb l'acció assenyada, ferma i responsable del Consell Nacional que a Catalunya, dirigeix i prestigia el nostre combat. No és atzar, en efecte, que a aquest encert de les masses obreres hi correspongui el recent viatge dels delegats del Consell Nacional, els quals, havent pulsat perfectament l'ambient interior del nostre poble i les repercussions internacionals que s'han manifestat després, han vingut a formular al senyor Irla, en nom de Catalunya, les demandes substancials d'identificar, en acció i composició, el Consell Nacional i el Govern de la Generalitat.

Creiem que els dos fets signifiquen això: que la nostra Resistència viu, lluita i, ahir, que és la feliç dipositora de les nostres millors reserves de seny polític, d'aquest seny que tant ens ha mancat a Catalunya i que, en certs moments de la política exiliada, hem cregut que no retrobaríem mai més. És de l'interior que ens ve la llum i ha estat amb veritable joia que tots els catalans han saludat aquesta doble manifestació d'eficàcia — la de les masses populars en la lluita, la del Consell a la direcció, — que manifesta, senzillament, que el nostre poble, abandonat un dia, sofrent ara enmig de la tragèdia, ha retrobat el seu pols i sap dirigir-se vers el camí just.

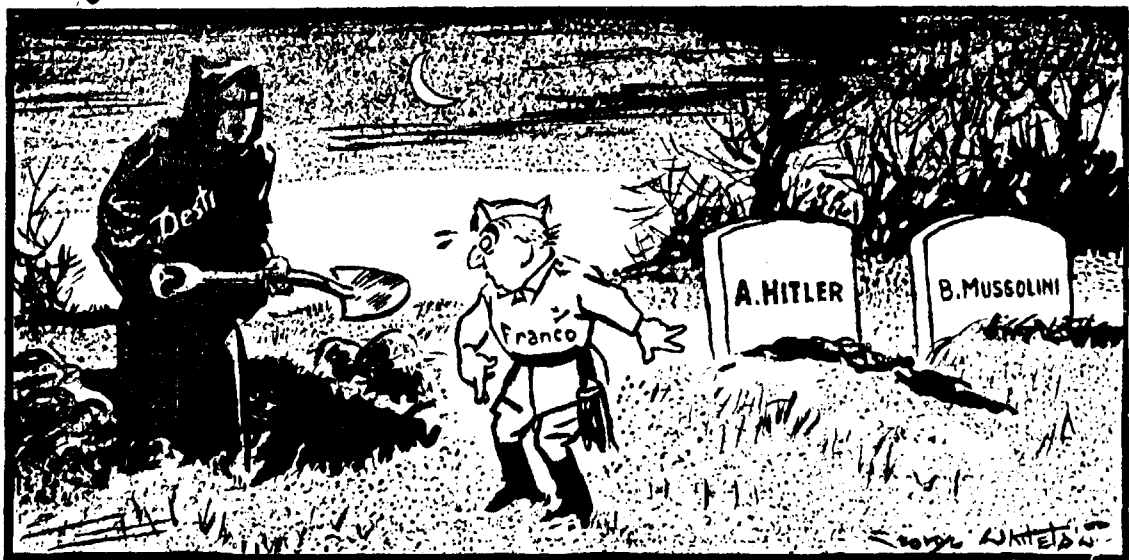
Cal ara, i no dubtem que serà així, que nosaltres tots, des de l'exili sapiguem comprendre aquest missatge i marxem plegats per aquesta, ruta que l'interior ens assenyalava. Els treballadors de Catalunya han indicat llur ferma decisió de no cedir i han dit quina solució donaran, ells, a la coneguda tesi de « l'afar entre espanyols ». La iniciativa del Consell Nacional expressa exactament com han de coordinar-se el combat de l'interior i l'acció institucional de l'exili.

Es urgent, ara, que aquestes afirmacions es tradueixin en fets, car, com diem al començar, aquest mes de febrer ha estat prodigi, també, en esdeveniments d'ordre internacional que tindran conseqüències decisives. Cal dir que no podia menys d'ésser així. L'acció de la Resistència s'ha traduït a l'exterior i la nota de les nostres puixances ha estat el brillant colofó de la gran acció d'ajut dels treballadors de tot el món i del govern socialista francès. S'obra, doncs, una nova etapa en l'evolució internacional del nostre problema. Una etapa, però, que no sabem encara com es clourà, ni quines matitzacions tindrà en el seu desenvolupament. Les formules que s'han avançat, reflexen, en realitat, els grans interessos internacionals que graviten, volgum o no volgum, damunt del nostre plet, i intenten interpretar-lo segons el propi tarannà de cada puixança. A nosaltres ens interessa, seguint amb atenció totes les suggerències, estudiant totes les maniobres, tenir els pols ben segurs i l'ànim ben ferm a fi d'ésser capaços d'aprofitar-les en el que tenen d'afèbliment indiscutible del franquisme, bo i mantenint la nostra inalterable finalitat: el restabliment de la plena normalitat democràtica, és a dir, de les possibilitats d'ordre moral i material que permetin que el nostre poble manifesti, AMB TOTA LLIBERTAT, la seva voluntat política.

Si no tinguéssim l'instrument dúctil, assenyat, prestigiós i potent, que, en representació de la Resistència, haurà de jugar aquest paper d'ampla volada, ens caldria inventar-lo. Però el tenim ja. És el Consell Nacional, i és ell el veritable conductor d'aquesta gran tasca política. A la llum dels esdeveniments internacionals, doncs, igual que a la dels nacionals, se'ns apareix urgentíssim — i hi va l'interès de tots, i en primer lloc de les institucions — la immediata coordinació de les activitats representatives exiliades amb les del Consell Nacional que actua a Catalunya.

**Cinquena llista de donatius per a la Resistència 14.635 fr.
Total del fons recollit fins a la data 63.327 fr.**

(En el proper numero publicarem íntegrament la cinquena llista de donatius que la manca d'espai no ens permet inserir en el present).

« El destí de la Història m'ha unit al Fuehrer i al Duce d'una manera insoluble. »

(De la lletra de Franco a Hitler, del 26 de Febrer del 1941)

Franço té els seus dies comptats. — L'acció de la Resistència és avui més necessària que mai. — La llibertat depèn dels nostres mitjans i del nostre coratge. — Més generosament que mai, amb més entusiasme que mai, ajudeu econòmicament a la Resistència Catalana. — Augmenteu el FONS PERMANENT DE SOSTENIMENT A LA RESISTENCIA amb el vostre donatiu. Catalunya ho exigeix !

Tribuna lliure

MISSATGE A JOAN COMORERA

per
Joan
MORGADES

ENDAVANT s'ha constituït en tribuna lliure del pensament socialista català, d'un socialisme autòcton que es forja cada dia, tant a l'exili com a casa nostra, amb l'aportació de tots aquells homes que tenen preu llibertat de criteri i prou fermesa de resolució per a escollir el bon camí que ha de menar-nos al recobriment de la Pàtria.

Fidels a aquesta trajectòria, que entre moltes altres és una de les raons de la nostra força, acollim e document que un dels fundadors del Partit Socialista Unificat de Catalunya ha adreçat a Joan Comorera. ENDAVANT el reproduceix íntegrament, sense canvis, posant de relleu una vegada més la seva independència al·lenar als criteris que puguin esmerçar-se en aquesta tribuna.

QUAN les comunicacions normals estaven tallades entre França i el món lliure, un emissari venint de Portugal m'assabentà que m'havia estat adreçada una lletra del gran company i mestre de socialistes Manuel Serra i Moret.

La lletra, destruïda abans de pervenir-me, em fou explicada verbalment. En grans línies, heus aci el que Serra i Moret m'escrivia:

« Que jo havia estat exclòs del Partit Socialista Unificat de Catalunya. »

« Que ell havia emprès amb èxit la fundació de l'omunitats Catalanes una mica a tot arreu en terres d'Amèrica; que un altre pas endavant venia també d'ésser donat amb la fundació « Galeuzca », la qual reunia a Gal·les, Bascos i Catalans amants de llurs llibertats nacionals. »

Per la manca de comunicacions no em fou possible de conèixer els motius invocats pels caps del P. S. U. C. refugiats a Amèrica, per a excloure'm del Partit. El sol indicatiu era una lletra del 25 de Maig del 1940, on Serra i Moret em deia que un membre del « Buro » del Partit li feia retret per escriure d'unes « desviacions » socialistes resumides en aquests termes:

« Un moviment escissionista del qual vos en sou el cap, apoiat per en Morgades i per en Barjau, i tenint per objecte el retorn a pràctiques antigues i desacreditades, s'acaba de formar... »

El pretès « retorn a pràctiques antigues i desacreditades », és a dir, el retorn al Socialisme, seria doncs la causa de la meua desgràcia dins d'un Partit, el qual, anomenant-se Socialista Unificat, havia esdevingut d'un sectarisme ferotge?

Jo pensava que les dures proves de l'emigració i el dolor comu serien un sedatiu que endoliria les asprors, calmaria els esperits, i que la divisió començada ja al passar a la frontera seria continguda gràcies a la bona voluntat de tots.

Em recordava de la sanció que la direcció del Partit havia reservat als nostres consellers municipals de Barcelona quan l'exode. Foren exclòs del Partit per haver passat la frontera unes hores abans que els membres del Comitè Executiu. Trobant-me a França encarregat d'una missió — de la qual no sento avui la necessitat de recordar-ne ni la importància ni els perills — vaig acollir els uns i els altres d'una manera improvisada i per la meua pròpia iniciativa.

Em recordava de les nits tràgiques de la desfeta, en les que forjava a través de les rutes de la frontera el barratge de l'oua humana angoixosa, obrint-me pas per tal d'anar a l'encontre dels meus camarades de la direcció del Partit, assajant amb la meua fe de calmar les lluites intestines que ja havien de menar-nos a la divisió irreparable.

Jo mateix acabava d'ésser emportat pel volarany de la discòrdia, i fou amb tu que vaig tenir el primer xoc; car tu pretenies que calia expulsar dos o tres mil militants del Partit, que tu anomenaves desertors i que els jutjaves com a tals perquè havien passat la frontera abans que tu.

I no ens vàiem entenre quan jo t vaig dir que tu també havies travessat els Pirineus. El nostre desacord esdevingué greu, perquè jo et vaig declarar que una dictadura de sectaris en el si del Partit era senzillament odiosa.

Havíem estat bons camarades. Recordo que jo t admirava pel gest que tingueres davant del Tribunal del Bieni Negre, solidaritzant-te — sol entre tots els Consellers catalans — amb els socialistes asturians insurreccionats el mes d'octubre de l'any 34.

En aquella època tu eres un pilar de la Unió Socialista de Catalunya, i no tenies necessitat, per a provar el teu valor de revolucionari autèntic, deservir-te de dogmes d'anatemes i de consignes estranyes a la nostra manera d'ésser.

La nostra disputa a la frontera va esquarterar la nostra camaraderia. Tu te'n anares de França sense prevenir-me'n, quan jo esperava la teva resposta al projecte que et vaig sotmetre relatiu a la salvaguarda dels quadres del Partit; no tenint res més a obtenir de mi perquè jo t'havia lluitat tot el que m'havies demanat. Però jo em quedava sobre el terreny, fent-ho solament per un imperatiu de consciència. No vaig ésser pas tot sol a quedar-me. D'altres camarades, amb menys mitjans que els meus, sobretot el desconeixement del país i de la llengua, es quedaren també. Així, aquests milers de soldats dels camps de concentració, fidels a l'ordre del Partit: « Continueu dins dels camps ». Així, aquest cap militar que ell simbolitzava a tots, home d'honor, fidel a la paraula donada, i que avui la majoria dels partits espanyols afalaguen com un padri. Portugès d'origen, encara que ell es declara d'una nova nacionalitat i la de la Península Ibèrica. Acabo d'anomenar el Coronel Albert Alexandrino dos Santos.

Continuant a França enmig de la massa de l'emigració abandonada, insisteixo, abandonada, i presa de desesperança, vàrem arrencar un nombre important de compatriotes dels camps de concentració, fent així el nostre deure en tant que francitadors i combatent en primera línia amb la satisfacció d'un deure acomplert.

El moment doncs, era mal escollit pels antics companys, els quals, havent defugit el perill, m'atacaven deslleialment.

Al començament de l'any 1941, vaig tenir una conversa amb en Josep Moix, i li vaig exposar els fets que acabo de relatar; li vaig proposar d'emprendre de conjunt el recull de voluntats disposades al treball d'infiltració a casa nostra, i d'agitació a França, contra el feixisme ensenyorit d'Europa. Pena perduda, doncs en Moix es limitava a retreure'm les meves divergències amb la direcció del Partit, trobant-me en presència d'un home, el qual provenint de l'anarcosindicalisme, i no havent adherit al Partit sino a la darrera hora, s'expressava en termes i conceptes contraris a l'espera de la unificació. Al seu torn, ell deixava aquesta trinxera de primera línia que era França, i que nosaltres no hem deixat mai, i per què no dir-ho? sentint l'orgull d'haver acompanyat a la nostra emigració durant el temps en què la bèstia nazi perseguia i aterroritzava.

de vista foren divergents. Ells, molts presats per a portar la lluita a la frontera; nosaltres, partidaris d'assetjar les unitats alemanyes acantonades a la costa de l'Atlàntic. La U. N. E. menant el joc al seu grat, hem perdut tots plegats els beneficis d'una intervenció efectiva en la batalla final de l'alliberament de França.

Les esquerdes produïdes després del pas dels Pirineus, s'han engrandit, i amb el restabliment de les comunicacions exteriors hem constatat les dissensions i profundes que hi ha hagut en el si del Partit. En un mot, el Partit Socialista Unificat ja no existeix, havent-se desdoblant en un Partit Socialista Català i en un Partit Comunista Català que usurpa el títol de « Partit Socialista Unificat de Catalunya ».

Aquest equivoc que els comunistes assagen de mantenir caurà per ell mateix a conseqüència de les teves declaracions públiques. Tothom ha pogut llegir el telegrama de cortesia i felicitació que has adreçat a Maurice Thorez. En tant que socialista unificat, espero encara poder llegir el que has adreçat a Daniel Mayer.

Per altra part, tu afirmes « el manteniment de la unitat més ferma amb el Partido Comunista Español ».

No crec que el fet d'haver pertanyut a la III Internacional t'hagi tornat tan sectari. No hi ha, però, cap dubte, que sofreixes d'una crisi d'infantillisme revolucionari.

Jo crec que si la III Internacional no hagués estat disolta, hauria calgut reconsiderar si ens convenia continuar a dins de la seva disciplina. Aquest nexu exterior de disciplina comunista, desfigurava el caràcter del Partit Socialista Unificat, el qual, recordem-ho, era en gran majoria socialista quan va néixer.

Dins del quadre de la política interior espanyola, el bon sentit aconsellava al nostre Partit Català, el manteniment de relacions amicals amb el Partido Comunista Español, i així mateix amb el Partido Socialista Obrer Español. Era el camí que ens hauria permès d'adquirir l'autoritat moral per a fer de catalitzadors de la unificació espanyola.

Lluny d'arribar a aquest resultat, el sectarisme del grup comunista del Partit Socialista Unificat, ha volgut « la unitat més ferma amb el Partido Comunista Español » actitud aquesta que no podia menys que provocar la segregació dels socialistes els quals, en efecte, s'han reagrupat i constituït el Partit Socialista Català.

ES molt penos que l'assaig d'unificació emprès a Catalunya, no hagi pogut suportar les proves de l'emigració. Tanmateix, és indiscutible que nosaltres hem donat l'exemple d'una unificació de socialistes i de comunistes. No hi ha cap dubte que aquesta és la via que pot menar ràpidament a l'emancipació de la classe obrera. Per a reeixir cal, però, eliminar el sectarisme, i que la lleialtat i l'esperit democràtic siguin les lleis immutables de la convivència en el si de l'entitat unificada.

Pot molt ben ésser que un dia — i jo ho desitjo pel bé de la meua Pàtria — les diferents tendències de l'obrerisme català, i fins i tot peninsular, sentin la necessitat de provar encara la sort de la unificació, més important i més ferma que l'assaig català.

Seria magnífic que un acord fraternal reunís en un esforç comu totes les tendències del marxisme; però seria sublim trobar una fórmula d'entesa amb la gran família llibertària, que ens permetés de treballar conjuntament dins la concòrdia, a la grandiosa empresa de reconstruir la nostra Pàtria amb un esperit de llibertat i de dignitat humana.

Per a arribar a aquest resultat, caldrà aixecar-se contra tots aquells que, aprofitant-se d'una plataforma política, practiquen encara la tàctica de la divisió sistemàtica en el moment en què s'imposa la unitat d'acció.

Per a esclafar l'últim reducte del feixisme europeu, caldrà separar de la direcció política, sigui a l'emigració o a la Península Ibèrica, a tots els sectaris, ineptes per a portar a bé la nostra política nacional i peninsular.

AMR tot això, què ha esdevingut el Partit Socialista Unificat de Catalunya? Una consigna desgraciada, dictada abans de marxar per la direcció del Partit, ordenava el treball de conjunt amb el Partido Comunista Español. D'aleshores ençà, el Partit català ha estat sotmès a la direcció dels comunistes espanyols.

La unitat del Partit Socialista Unificat, que cercava l'acostament de les idees i la comprensió dels comunistes i dels socialistes, perdia amb la direcció comunista la seva característica fonamental i la seva raó d'existència. Seguint aquests fets d'aprop, hem pogut veure que la unitat del Partit Socialista Unificat estava força compromesa. Constatació plena de tristesa per a un dels seus més fervents fundadors.

No hem atacat, però, a ningú. Quan els dirigents comunistes acabaven la que s'anomena « Unió Nacional Espanola » vingueren a demanar-nos la nostra adhesió; vàrem acceptar de bona gana unes converses que haurien pogut arribar a un feliç resultat en el pla polític, ja que en el pla polític no hi havia possibilitat d'entesa. Militarment, però, els nostres punts